

EGYENLŐTLEN TÉRBELI FEJLŐDÉS AZ ÁLLAMSZOCIALIZMUS ÖSSZEOMLÁSA UTÁN

TIMÁR JUDIT

MTA KRTK RKI ATO Békéscsaba

MTA, 2014. november 20.

MTA RKK 30. évfordulójára

UNEVEN DEVELOPMENT

Nature, Capital and the Production of Space

NEIL SMITH

1984:

- a „fejlődés/fejlettség – elmaradottság” földrajzi és gazdasági logikája
- többféle léptékben létező (Amin 1976)
- az elmaradottság aktívan termelt (Frank 1967)
- kifejezetten a kapitalizmus jellemzője

(neo)marxista megközelítés
(szemben a neoklasszikus közgazdaságtan álláspontjával)

1984: MTA RKK → 2014

Alapkérdés: A magyar „regionális tudomány pozícionáltsága(i)” a nemzetközi tudományos térben

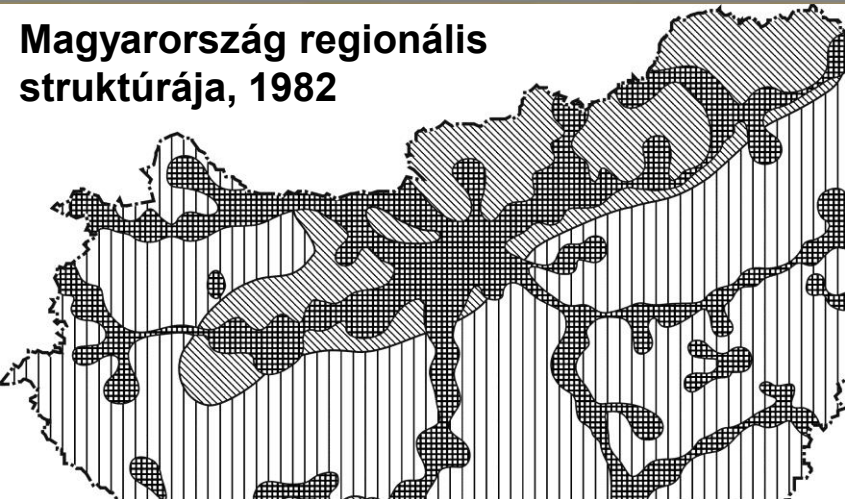
1990-es évek első fele:

- „átalakuló térstruktúrák”
- „regionális fejlődés – fejlesztés”
ketté-, több részre szakadás – felzárkózás

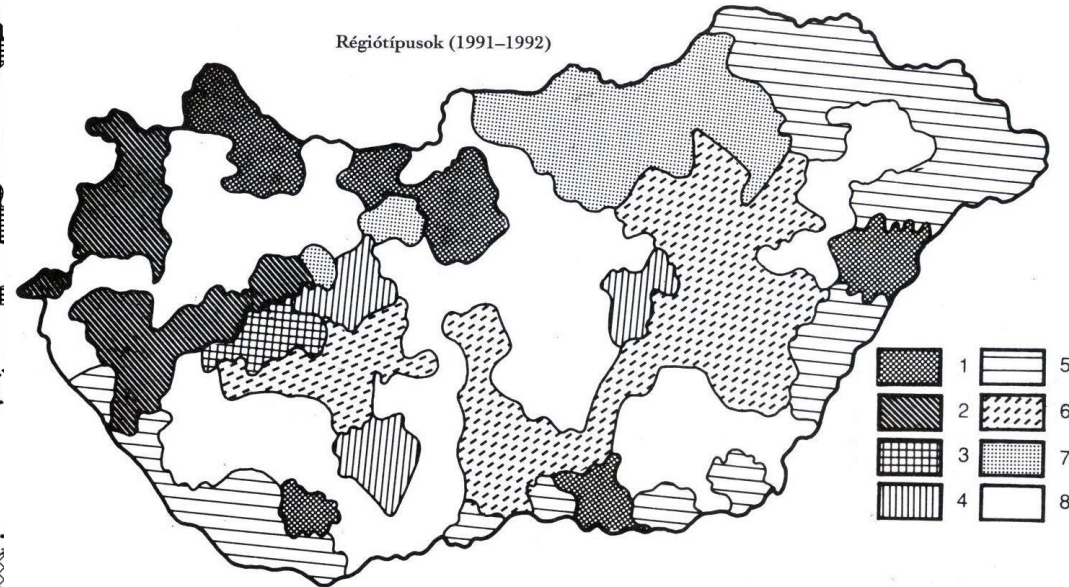

DISKURZUSOK A MAGYARORSZÁGI REGIONÁLIS TUDOMÁNYBAN I.

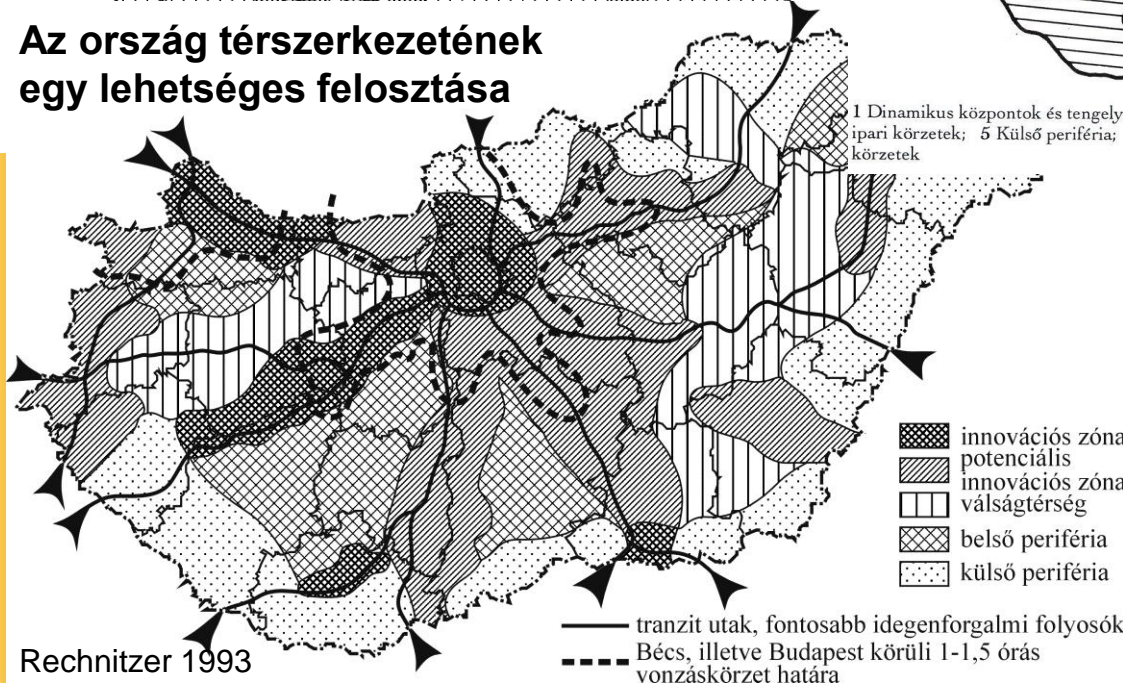
Magyarország regionális struktúrája, 1982

Régiótípusok (1991–1992)

Az ország térszerkezetének egy lehetséges felosztása

Enyedi 1996, Nemes Nagy 1993 alapján

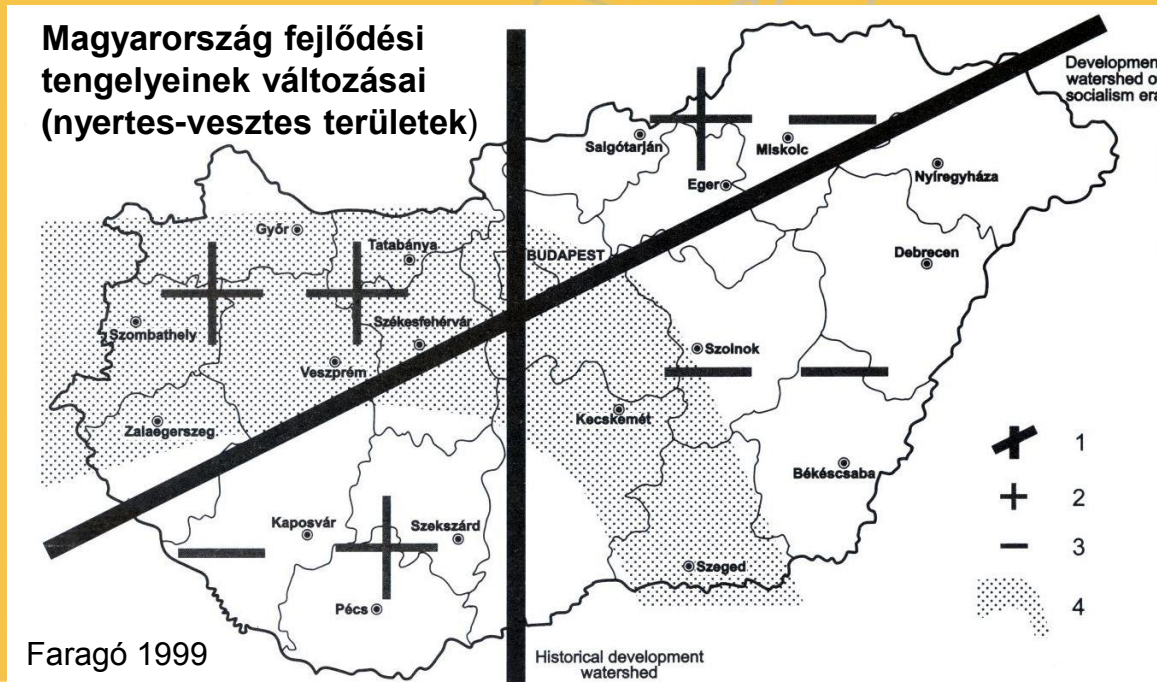
hatékonyság – méltányosság

1990-es évek első fele:

- „centrum – periféria” (a földrajzi helyzet hangsúlyozásától a függőségek fókuszáig)
- „nyertes – vesztes” régiók, települések

Ezredforduló:

- régiók, városok
versenye, sikeressége
vita: zéróösszegű játék?
implicit kapcsolódás az
egyenlőtlen fejlődés
elméletéhez (Dunford 1994,
Timár 1993)

2000-es évek – EU-csatlakozás:

Országos, regionális lépték:

- „konvergencia – divergencia” (Dunford–Smith, A 2004; Nemes Nagy 2006; Nagy G. 2007)
- „posztoszocialista tértermelés”?
 explicit kapcsolódás az
 egyenlőtlen fejlődés elméletéhez
 (Barta et al 2005, Faragó 2005, Nagy G. 2005)

Neoliberális várospolitikai:

Városi lépték:

- a dzsentrifikáció okai/mechanizmusa,
 globális neoliberalis urbanizmus
 (Smith N, 1979, 2002; Timár–Nagy E 2007)

Smith, N. 1982: Gentrification and Uneven development: 89-114.

- A válság – az egyenlőtlen térbeli fejlődés elméleteinek felélesztése/megújítása a nemzetközi tudományos térben
- A magyar regionális tudomány is szereplője a nemzetközi diskurzusoknak – „tudatos pozícionáltság”

Köszönöm a figyelmet!

